

PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH

Lê Anh Trà

I. Đọc và tìm hiểu chú thích:

1. Xuất xứ:

Năm 1990, nhân dịp kỉ niệm 100 năm ngày sinh Bác Hồ, có nhiều bài viết về Người. “Phong cách Hồ Chí Minh” là một phần trong bài viết “Phong cách Hồ Chí Minh, cái vĩ đại gắn với cái giản dị” của tác giả Lê Anh Trà.

2. Bố cục:

Văn bản có thể chia làm hai phần:

- Từ đầu đến “rất hiện đại”: Hồ Chí Minh với sự tiếp thu văn hóa các dân tộc nhân loại.
- Phần còn lại: Những nét đẹp trong lối sống Hồ Chí Minh.

II. Đọc - hiểu văn bản:

1. Hồ Chí Minh với sự tiếp thu tinh hoa văn hóa:

- Hoàn cảnh: Cuộc đời hoạt động cách mạng đầy truân chuyên
 - + Gian khổ, khó khăn
 - + Tiếp xúc với văn hóa nhiều nước, nhiều vùng trên thế giới.
- Động lực thúc đẩy Hồ Chí Minh tìm hiểu sâu sắc về các dân tộc và văn hóa thế giới xuất phát từ khát vọng cứu nước.
- Đi nhiều nước, tiếp xúc với văn hóa nhiều vùng trên thế giới.
- Biết nhiều ngoại ngữ, làm nhiều nghề.
- Học tập miệt mài, sâu sắc đến mức uyên thâm.

2. Vẻ đẹp trong lối sống giản dị mà thanh cao của chủ tịch Hồ Chí Minh

Chủ tịch Hồ Chí Minh có một phong cách sống vô cùng giản dị:

- Nơi ở, nơi làm việc đơn sơ: Chiếc nhà sàn nhỏ vừa là nơi tiếp khách, vừa là nơi làm việc, đồng thời cũng là nơi ngủ.
- Trang phục giản dị: Bộ quần áo bà ba, chiếc áo trấn thủ, đôi dép lốp...

- Ăn uống đạm bạc: Cá kho, rau luộc, cà muối, cháo hoa... Biểu hiện của đời sống thanh cao:
- Đây không phải là lối sống khắc khổ của những con người tự vui trong nghèo khó.
- Đây cũng không phải là cách tự thân thánh hóa, tự làm cho khác đời, hơn đời.
- Đây là cách sống có văn hóa, thể hiện một quan niệm thẩm mỹ: Cái đẹp gắn liền với sự giản dị, tự nhiên. Viết về cách sống của Bác, tác giả liên tưởng đến các vị hiền triết ngày xưa:
- Nguyễn Trãi: Bậc thầy khai quốc công thần, ở ẩn.
- Nguyễn Bình Khiêm: Làm quan, ở ẩn.

3. Những biện pháp nghệ thuật trong văn bản làm nổi bật vẻ đẹp trong cách sống Hồ Chí Minh

- Kết hợp giữa kể và bình luận. Đan xen những lời kể là những lời bình luận rất tự nhiên: “Có thể nói ít vị lãnh tụ nào lại am hiểu về các dân tộc và nhân dân thế giới, văn hóa thế giới sâu sắc như Chủ tịch Hồ Chí Minh”...
- Chọn lọc những chi tiết tiêu biểu.
- Đan xen thơ của các vị hiền triết, cách sử dụng từ Hán Việt gợi cho người đọc thấy sự gần gũi giữa Chủ tịch Hồ Chí Minh với các vị hiền triết của dân tộc.
- Sử dụng nghệ thuật đối lập: Vĩ nhân mà hết sức giản dị, gần gũi, am hiểu mọi nền văn hóa nhân loại, hiện đại mà hết sức dân tộc, hết sức Việt Nam...

III. Tổng kết

1. Về nghệ thuật:

- Kết hợp hài hòa giữa thuyết minh với lập luận
- Chọn lọc chi tiết giữa thuyết minh với lập luận
- Ngôn ngữ sử dụng chuẩn mực

1. Về nội dung:

- Vẻ đẹp trong phẩm chất Hồ Chí Minh là sự kết hợp hài hòa giữa truyền thống văn hóa dân tộc với tinh hoa văn hóa nhân loại.
- Kết hợp giữa vĩ đại và bình dị.

- Kết hợp giữa truyền thống và hiện đại